

na kterou byl nájem ujednán, a neshodnou-li se účastníci jinak, pokračuje nájem opět jako nájem na dobu neurčitou, pro který platí pak i předpisy § 8 až 12 o výši nájemného podle zákona přípustné. Dohoda o nájemném platí potud, dokud mimosporný soudce k návrhu té neb oné strany neupraví podle § 22 zák. na ochr. náj. nájemné jinak, avšem jen pro budoucnost s účinkem od nejbližšího nájemného období.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Stěžovatelka namítá, že bydlí v domě žalobců jako nájemnice již od 1. října 1899 a že původní nájemní smlouva byla v roce 1926 jen potud pozměněna, že žalovaná ze svého pětipokojového bytu přenechala dva pokoje žalobcům a že na dobu pěti let byla umluvena nová činže, takže prý nejde o nájemní smlouvu učiněnou po 1. dubnu 1925, an starý nájem trval dále. Než stěžovatelka přehlídí, že předpis § 14 zákona o ochraně nájemníků čís. 48/1925 sb. z. a n. poskytuje stranám smluvní volnost co do výše nájemného za určitých podmínek, při čemž neklade váhu na to, zda jde o nové ho nájemník a ve smyslu § 31 čís. 5. Smlouvu, již má na mysli § 14 cit. zákona, může ujednati i starý nájemník, který, třeba by smluvené zvýšení nájemného vybočovalo z mezí předpisů §§ 8 až 13, nemůže pak žádati za přezkoušení úmluvy o zvýšení, kdežto ostatní ustanovení zákona o nájemném a ustanovení zákona o výpovědi nejsou dotčena takovou smlouvou. V souzeném případě není sporu o tom, že žalovaná, která měla najatý byt v domě žalobců již před 1. květnem 1924, dojednala v roce 1926 se žalobci nájemní smlouvu na dobu pěti let, odchylnou se od dosavadní smlouvy co do předmětu (následkem zmenšení původního bytu) i co do výše nájemného. Tím učinila smlouvu, již má na mysli § 14 čís. 2 cit. zákona, používajíc smluvní volnosti, stranám tímto předpisem zákona poskytnuté, a nemůže se proto dovolávati ochrany zákona co do výše nájemného. Správně doličuje odvolací soud, že žalobci mohou požadovati umluvené zvýšené nájemné i po uplynutí doby, na kterou byl nájem ujednán. Podle § 1115 obč. zák. obnovuje se nájemní smlouva mlčky za týchž podmínek, za kterých byla uzavřena původní smlouva, tedy také za tutéž činži. Předpis § 2 odst. (3) zákona o ochraně nájemníků jest také jen obnovením smlouvy ze zákona (rozh. čís. 8124 sb. n. s.). Za tohoto stavu věci shledal odvolací soud právem kusost řízení první stolice v tom, že nebyl zjištěn obsah ujednání ze dne 16. září 1926, pokud jest sporný, zejména, pokud jde o částku 100 Kč, požadovanou původně jako příspěvek na opravy domu, a jest proto napadené usnesení opodstatněno.

Čís. 12403.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.). Informator jest odpověden za pravdivost informace, kterou podal na požádání za úplatu za účelem soutěže, jsou-li učiněné údaje způsobilé poškoditi podnik soutěžitele. Nevyhledává se, by škoda skutečně

nastala, ani, že v konkrétním případě mohla nastati. Nepříčí se dobrým mravům, objednal-li si podnik sám prostřednictvím jiného informaci o sobě.

Z á s a d n ě j e s t i u t a k t o z j e d n a n ý c h i n f o r m a c í p r í z n a t i n á r o k n a o d š k o d n ě z a u t r p ě n ě p r í k o ř í a j i n ě o s o b n í ú j m y. P o k u d n e l z e m í t i z a t o, ž e p o d n i k u t r p ě l i n f o r m a c í p r í k o ř í.

(Rozh. ze dne 25. února 1933, Rv II 716/31.)

Vídeňská firma K. vyžádala si od žalované informaci o tuzemské zasílatelské firmě S. v B. Žalovaný odpověděl firmě K., že jí může doporučiti jediné firmu A., jež jest mu známa po řadu let jako nejsolidnější a nejdůvěryhodnější firma v B., o níž není známo nic nereelního ani nepříznivého, jež požívá plné důvěry úřadů a nebyla nikdy zapletena do aféry, jež by byla působila v neprospěch její dobré pověsti, a dodal, že udanou mu firmu S. (žalobkyni) nemůže nikterak doporučiti. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se firma S. na žalovaném, by byl žalovaný uznán povinným 1. zdržeti se údajů v tom smyslu, že žalující firma nepatří k oněm firmám, o nichž nikdy nevešlo ve známost nic nereelního nebo nepříznivého, které požívají plné důvěry úřadů a které nikdy nebyly zapleteny do aféry, která působila v neprospěch dobré pověsti a že nelze v žádném případě žalující firmu doporučovati; 2. zaplatiti žalobkyni za utrpěné příkoří a jiné osobní újmy 1000 Kč. P r o c e s n í s o u d p r v ě s t o l i c e u z n a l p o d l e ž a l o b y, o d v o l a c í s o u d n a p a d e n ý r o z s u d e k p o t v r d i l. D ů v o d y: Ž a l o v a n ý u d ě l i l i n f o r m a c i v í d e ň s k é f i r m ě K. s v ý s l o v n ý m p o u k a z e m n a j e j í d o p i s z e d n e 29. března 1930, ve kterém uvádí, že přikládá 10 Kč jako informační poplatek. Žalovaný musel tudíž věděti, že nejde o bezplatně vyžádané sdělení, nýbrž že sdělovatel je za svůj údaj placen. Udělil-li žalovaný na příkaz svého otce, na kterého dopis byl adresován, žádanou informaci, byla úplatná, i když ze zaslaného peníze od svého otce nic neobdržel. Okolnost, že si žalující firma podle tvrzení žalovaného informaci prostřednictvím jmenované vídeňské firmy objednala, nezbavuje ho nikterak zodpovědnosti za údaje učiněné v neprospěch strany žalující k osobě třetí. Ani souvislost s předcházejícím udělením informace firmě B. ho nemůže omluviti, poněvadž obsah druhé informace se podstatně liší od informace první, která uvádí jen okolnosti, ze kterých lze usuzovati na důvěryhodnost žalující firmy, kdežto druhá informace obsahuje zakrytě údaje způsobilé poškoditi žalobcův podnik. Odvolatel popírá sice tuto způsobilost poškození, poněvadž prý informace byla žalující stranou objednána, avšak i v takovém případě může informace, jak ji žalovaný podal, totiž vychvalující určitou firmu (A.) s dodatkem, že žalující firmu na žádný pád nelze doporučiti, u osoby třetí vyvolati nepříznivý úsudek o firmě, o které informace byla vyžádána a způsobiti majiteli takto zhaněné firmy příkoří a jiné osobní újmy. Jest tudíž odůvodněno i prisouzení odškodného podle § 16 zák. o nek. soutěži. Vzhledem k ostatním vývodům odvolání se podotýká, že proti § 10 cit. zák. může jednati kdokoliv, tedy i nesoutěžitel (arg. slovo »kdo«), že dostačuje úmysl žalovaného podporovati soutěž třetí osoby na újmu žalobcovu, jakž v souzeném případě, a že pojem »údaje« nevyžaduje

údaje časově a místně mnohé, nýbrž že dostačuje již udělení jediné informace.

Nejvyšší soud vyhověl částečně dovolání žalovaného a změnil napadený rozsudek v ten rozum, že zamítl žalobu o 1.000 Kč, jež byly přiznány žalobkyni nižšími soudy z důvodu odškodného, jinak dovolání nevyhověl.

Důvody:

Po právní stránce je pro ručení žalovaného za pravdivost informace nerozhodné, zda si snad žalobkyně u vídeňské firmy K. objednala vyžádání informace o sobě od žalovaného. I kdyby tomu tak bylo, byl by žalovaný odpověden za pravdivost informace, kterou podal na požádání za úplatu za účelem soutěže, jsou-li učiněné údaje způsobilé poškodit podnik žalobkyně. Není zajisté podmínkou jeho ručení, že škoda skutečně nastala, ani, že v konkrétním případě mohla nastati, nýbrž rozhoduje, že šlo o údaj, který je způsobilý poškodit podnik žalobkyně. Tento moment, způsobilost poškodit podnik v soutěži, určuje zde povahu a ráz závadného údaje a nelze osobě údajem dotčené odepřítí nárok zdržovací jen proto, že snad ten, komu sdělení bylo učiněno, pravý stav věci znal a o jeho nepravdivosti věděl, takže u něho snad k poškození dotčeného podniku nedošlo. Zákon činí rozdíl mezi informací bezplatnou a informací za úplatu z dobrých důvodů. Při úplatných informacích je také ručení informátorovo podle obdoby §§ 1299 a 1300 obč. zák. přísnější proti tomu, kdo si informaci vyžádal, tento smí tedy právem spolehnouti na její pravdivost, proto je takové sdělení také nebezpečnější pro toho, o kom se informace podává. To musí míti informátor za úplatu na paměti. Ani při informaci, která se požaduje jako důvěrná, nemá tu záruky, že ona důvěrnost bude zachována, jak se dá spíše předpokládati při informacích vyžádaných důvěrně bez úplaty, k jakým dochází zpravidla mezi obchodními přáteli. Ačkoli pak takové placené informace jsou pro podnik, jehož se týkají, velmi důležité, nebude snadné dovědět se o nepravdivých informacích a účinně jim čeliti. Nebylo v tom tedy nic, co by se přičilo dobrým mrávům, kdyby si podnik sám prostřednictvím jiného informací o sobě objednal, a informátoru nemohla by z toho vzejíti škoda, kdyby se držel pravdy a zákona. Neprávem míní žalovaný, že by tu nemohlo býti řeči o vážné soutěži, nýbrž že by to byla pouze smluvená hra k tomu cíli, by on jako informátor mohl býti žalován. Nejde o to, jednal-li žalovaný v soutěžním úmyslu, nýbrž rozhoduje, že šlo o sdělení učiněné v hospodářském styku za účelem soutěže, ať již tento účel soutěže sleduje kterákoliv z účastněných osob. Takové účele soutěžní nejsou vyloučeny ani při informacích, jež byly objednány shora naznačeným způsobem, chce-li podnik zvědět, jaké zprávy se o něm podávají pro soutěžní styky, jako zase na druhé straně i takto vyžádané informace mohou směřovati k tomu, by pozice zlehčovaného podniku byla v soutěži zeslabena, nehledíc ani k tomu, že i takto, třeba se souhlasem nebo dokonce z popudu dotčeného vyžádaná informace, je-li nepřínivá, může neblaze působiti na toho, kdo informaci vyžádal a může takto poškodit podnik, o němž byla podána. Proto může býti v zásadě přiznáno také právo na odškodné za utrpěné osobní příkoří a jiné osobní újmy také u takto zjednaných informací, jestliže se jimi

takové osobní příkoří způsobilo. Že nešlo v souzeném případě o nějaké zájmy, jež by byly mimo hospodářské styky, je zcela jasně patrné jak z dopisu vídeňské firmy ze dne 29. března 1930, tak z informace, obsažené v dopise žalovaného ze dne 31. března 1930. Odvolací soud obě tyto listiny správně posoudil ve všech směrech, jmenovitě také potud, že podle obsahu informace chtěl žalovaný v soutěži podporovati firmu A. proti žalobkyni. Správně také vyložil význam informace s hlediska § 10 zákona proti nekalé soutěži, ve které příčině lze dovolatele poukázati k jeho důvodům, jimiž případně vyvrátil námitky dovolatele, jakoby nešlo o přezkoumatelné údaje, nýbrž jediné o to, že žalovaný žalující firmu nedoporučil. Žalovaný byl dotázán na firmu žalobkyně, on však vybočil z mezí dotazu, vychválil v několika směrech firmu konkurenční, načež s důrazem (podškrtnutím slova »keinenfalls«) uvedl, že žalující v žádném případě doporučení nemůže. Nelze to vykládati jinak, nežli že žalobkyni upírá ony přednosti uváděné u firmy A, ačkoli, jak sám připouští, nemá k tomu podkladu. Padá tím také námitka, jakoby byl onu informaci o žalobkyni, totiž její nedoporučení, podal výhradně na základě zprávy obsažené v dopise firmy S. Nevadí, že žalovaný v dopise podnik žalobkyně mimo ono nedoporučení přímo neuvádí, je-li při správném výkladu patrné, že se nepřiznává kritika plynoucí úsudkem z vychválení konkurenčního podniku týká žalobkyně. Při takovém správném výkladu nemůže býti o tom pochybnosti, že jde o údaje o podniku žalobkyně, které jsou přezkoumatelné, a že údaje ty jsou způsobilé poškoditi její podnik v soutěži. Nesejde na tom, že žaluje firma, protože pod firmou jako obchodním jménem vystupují fyzické osoby, jejichž osobní cti se ony údaje dotýkají. Než v souzeném případě žalobkyně neopodstatnila nárok na odškodné podle § 16 (4) cit. zák. V odstavci 14 žaloby uvádí, že prý je samozřejmé, že jednáním žalovaného byla citelně poškozena a žádá odškodné jednak proto, že ciferně škodu nemůže dokázati, jednak za utrpěné příkoří a osobní újmu, kterou jí žalovaný způsobil poškozením pověsti a obchodního jména. Dlužno uvážiti, že šlo o ojedinělý případ informace pro spřátelenou firmu, tedy nikoli o veřejné rozšiřování. Nelze proto, jak žalobkyně míní, uznati za samozřejmé, že žalobkyně skutečně utrpěla buď hmotnou škodu nebo újmu na své pověsti a že utrpěla nějaké příkoří, jež by mělo býti vyváženo přiznanou částkou. V té příčině bylo dovolání vyhověti. Z vlastního přednesu žalované plyne, že šlo o informaci **ú p l a t n o u** a je zcela nerozhodné, že se dostalo úplaty otci žalovaného, za něhož prý žalovaný jednal. Ostatně kdyby se případ posuzoval do důsledků podle stanoviska žalovaného, pak nebyla ona informace vyžádána o d n ě h o, podával ji tedy o své újmě, bez vyžádání, a také v tom případě musil by dokázati její pravdivost, i kdyby s jeho strany byla informace bezplatná.

Čís. 12404.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

Obchodní zástupce (jednatele), kteří nejsou ve službách určitého živnostníka, jest považovati za samostatné obchodníky a tudíž za podnikatele a soutěžitele.

(Rozh. ze dne 25. února 1933, Rv II 757/31.)